

Î N C H E I E R E

17 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Iuliana Oprea, Sveatoslav Moldovan

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Beton Service”, intervenienții accesorii Manoilov Victor și Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 04 august 2014 Societatea de Asigurări și Reasigurări „Donaris Group” Societate pe Acțiuni, redenumită în Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni (în continuare – CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Beton Service” (în continuare – SRL „Beton Service”), intervenient accesoriu Manoilov Victor cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii a menționat că în calitate de asigurător, la data de 15 noiembrie 2011 a încheiat contractul de asigurare facultativă a mijloacelor de transport auto-casko nr. CSK 2011-01-0463/6 cu Societatea cu Răspundere Limitată „BT Leasing” (în continuare – SRL „BT Leasing”), în calitate de asigurat, prin care a fost asigurat automobilul de model „Hyundai Getz”, anul producerii 2008, cu numărul de înmatriculare CNJ 492 contra mai multor riscuri, inclusiv și riscul contra prejudiciilor ca rezultat al accidentelor de circulație.

Relevă că la data de 07 noiembrie 2012, la orele 17.21, în mun. Chișinău s-a produs accidentul rutier în care au fost implicate mijlocul de transport de model „Renault” cu numărul de înmatriculare CMZ 876, condus de angajatul SRL „Beton Service”, Manoilov Victor și autovehiculul de model „Hyundai Getz” cu numărul de înmatriculare CNJ 492, condus de Liurca Natalia, iar prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 07 noiembrie 2012 s-a stabilit că Manoilov Victor este vinovat de producerea accidentului rutier.

Menționează că autovehiculul de model „Renault” cu numărul de înmatriculare CMZ 876, condus de Manoilov Victor, aparținea lui SRL „Beton Service”, ultima

asigurându-și răspunderea civilă pentru prejudiciile materiale cauzate în rezultatul exploatării automobilului la Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni (în continuare – CA „Grawe Carat Asigurări” SA), fiindu-i eliberată polița de asigurare RCA seria BU 0101813 din 02 decembrie 2011.

Afirmă că în urma declarării cazului accidentului a fost pornit dosarul de daune nr.2656/2012 din 08 noiembrie 2012, iar la data de 09 noiembrie 2012 și 26 noiembrie 2012 au fost întocmite procese-verbale de constatare a pagubelor semnate de părțile cointeresate, inclusiv și de reprezentantul CA „Grawe Carat Asigurări” SA.

Susține că potrivit facturii din 30 noiembrie 2012 eliberată de Societatea cu Răspundere Limitată „CNG CAR” (în continuare – SRL „CNG CAR”), reparația autovehiculului de model „Hyundai Getz” a fost estimată la suma de 56704,80 de lei, dintre care 23916 lei, constituie costul pieselor înlocuite, sumă la care urmează a fi aplicată uzura în mărime de 32%.

Menționează că în baza dispoziției nr.CSK-12/1788 din 30 noiembrie 2012 s-a virat suma despăgubirii în mărime de 56704,80 de lei la contul unității de specialitate SRL „CNG CAR” pentru asiguratul SRL „BT Leasing”, fapt confirmat prin ordinul de plată nr.5382 din 20 decembrie 2012.

Consideră că CA „Grawe Carat Asigurări” SA urmează să plătească păgubitorului, în cazul dat, celui ce a subrogat în drepturi pe păgubit, suma de 49051,68 de lei, însă diferența în mărime de 7653,12 lei urmează a fi suportată de persoana responsabilă de producerea accidentului, la caz SRL „Beton Service”.

Invocă faptul că la data de 24 iulie 2013 a expediat în adresa SRL „Beton Service” o cerere prealabilă, însă nu a primit răspuns.

Solicită încasarea din contul SRL „Beton Service” a sumei de 7653,12 lei, cu titlu de prejudiciu material și cheltuielile de judecată suportate.

Prin încheierea protocolară din 17 septembrie 2014 s-a atras în calitate de intervenient accesoriu CA „Grawe Carat Asigurări” SA (f.d.45).

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 03 februarie 2016 s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată a CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA împotriva SC „Beton Service” SRL, intervenienții accesorii Manoilov Victor și ÎMCA „Grawe Carat Asigurări” SA cu privire la încasarea sumei de 7653,12 lei și a cheltuielilor de judecată.

În susținerea poziției prima instanță a reținut că, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a preluat dreptul de creanță, având posibilitatea de a cere achitarea sumei de asigurare de la CA „Grawe Carat Asigurări” SA, iar litigiul apărut între părți îi sunt aplicabile modificările Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (în continuare – Legea nr.414/2006) introduse prin Legea pentru modificarea, completarea și abrogarea unor acte legislative nr.94 din 26 aprilie 2012.

La fel, prima instanță a reținut că, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a achitat despăgubirea de asigurare către SRL „CNG CAR” la data de 20 decembrie 2012, sub imperiul noilor modificări, la momentul în care prevederile art.28 alin. (3¹) din Legea nr. 414/2006 erau în vigoare. Mai mult, reclamantul cunoștea despre prevederile acesteia și nu poate fi invocată vinovăția altei persoane la calcularea corectă a uzurii conform Regulamentului cu privire la modul de determinare a uzurii în cazul pagubelor produse la autovehicule aprobat prin hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.13/1 din 03 aprilie 2008.

Totodată, prima instanță a conchis că nu întotdeauna diferența de despăgubire poate fi pusă pe seama persoanei răspunzătoare de accident.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 s-a respins apelul declarat de Pavlov Natalia în interesele CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA și s-a menținut hotărîrea primei instanțe.

La data de 22 august 2016, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și procesual.

Susține că raporturile juridice între părți sunt guvernate de legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule în vigoare la momentul încheierii contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto de către SRL „Beton Service” și CA „Grawe Carat Asigurări” SA din 02 decembrie 2012, pînă la intrarea în vigoare a Legii nr.94 din 26 aprilie 2012, referindu-se la art.6 din Codul civil.

Invocă faptul că instanța de apel a aplicat eronat legea procesuală asupra aplicabilității normei juridice în timp, considerînd că garanțiile și efectele contractului de asigurare obligatorie încheiat între SRL „Beton Service” și CA „Grawe Carat Asigurări” SA sunt reglementate de legea aplicabilă la momentul încheierii contractului, momentul în care ultimul nu a garantat asiguratului SRL „Beton Service” posibilitatea ca asiguratorii de bunuri să nu poată pretinde diferența din prejudiciul neacoperit de asiguratorul de răspundere civilă.

Menționează că hotărîrea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 16 decembrie 2013 nu dă explicație la raporturile din speță, făcînd referire la practica națională pe asemenea categorii de litigii.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul consideră recursul ca fiind depus în termen în condițiile în care din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării recurentului a deciziei instanței de apel pentru a determina respectarea termenului legal de declarare a recursului.

Alegațiile invocate în recurs precum că, raporturile juridice între părți sunt guvernate de legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule în vigoare la momentul încheierii contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto de către SRL „Beton Service” și CA „Grawe Carat Asigurări” SA din 02 decembrie 2012, pînă la intrarea în vigoare a Legii nr.94 din 26 aprilie 2012, referindu-se la art.6 din Codul civil, nu pot fi reținute, or normele Legii nr.414/2006 au aplicabilitate directă și imediată asupra raporturi juridic litigios, iar modificările operate în legea respectivă afectează direct relațiile juridice ale contractanților SRL „Beton Service” și CA „Grawe Carat Asigurări” SA, fiind în consonanță cu prevederile art.6 din Codul civil.

Nu pot fi reținute și cele invocate în recurs precum că instanța de apel a aplicat eronat legea procesuală asupra aplicabilității normei juridice în timp, considerînd că garanțiile și efectele contractului de asigurare obligatorie încheiat între SRL „Beton Service” și CA „Grawe Carat Asigurări” SA sunt reglementate de legea aplicabilă la momentul încheierii contractului, iar la momentul încheierii contractului respectiv ultimul nu a garantat asiguratului SRL „Beton Service” posibilitatea ca asigurătorii de bunuri să nu poată pretinde diferența din prejudiciul neacoperit de asigurătorul de răspundere civilă, din aceleași argumente descrise supra.

Mai mult, recomandările Curții Supreme de Justiție și hotărîrile Plenului Curții Supreme de Justiție reprezintă evaluări ale practicii judiciare existente și aserțiuni cu privire la modul de punere în aplicare a legii, avînd caracter consultativ și nu pot

constitui baza formală a hotărîrilor judecătorești, pentru că nu sunt izvor oficial de drept, iar practica națională pe asemenea categorii de litigii invocate în cererea de recurs este diferită de respectiva cauză.

Prin urmare, instanța de apel a elucidat toate circumstanțele importante ale pricinii, acestea fiind examinate prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art.118 din aceeași lege, dînd o apreciere justă acestora, iar actele normative vizate au fost interpretate și aplicate elocvent de instanțele inferioare prin prisma circumstanțelor importante ale pricinilor.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurentul nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, iar circumstanțele de fapt invocate de recurent în cererea de recurs nu constituie obiect al recursului, or recursul devolvează exclusiv circumstanțe de drept a pricinii.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul, că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan